Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши. 26 АВГУСТ 1971 й. ПАЙШАНБА № 200 (1575). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Директиваларда битилган...

БАЙРОҚДОР КОМБИНАТДА

«Шаҳар электр транспортида пассажирлар ташиш ривожлантирилсин, енгил таксилар кўпайтирилсин ва транспортнинг шу турлари билан аҳолига хизмат кўрсатиш яхшилансин».

(КПСС XXIV съезди Директиваларидан).

Тошкент 2-бирлашган автокомбинати эксплуатация бўлимининг бошлиғи С. Умаров мухбиримизга шундай ҳикоя қилади:

— Автокомбинатимиз коллективи намуна кўрсатиб ишлаб, Ўзбекистон автомобиль транспорти министрлигининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муваффақ бўлди.

Энг яхши ҳайдовчиларимиздан бир группаси ҳукуматимизнинг орден ва медаллари билан мукофотланди. Улар орасида 3-автоколонна шоферларидан Н. Норматова, О. Аҳроров, 7-автоколоннадан М. Ф. Соседов кабилар бор.

Етти ойлик планни тўрт миллион 131 минг сўм ўрнига, 4 миллион 783 минг сўмлик қилиб ошириб бажардик.

Комбинатимиз ихтиёрида тўртта автоколонна бор. Шу кунларда уларда пассажирларга янада яхшироқ транспорт хизмати кўрсатиш тадбирлари белгилаб олиняпти.

Чилонзорда йирик автокомбинат қуриляпти. 1973 йили фойдаланишга топширилади. У минг машинага мўлжалланган. У ишга тушгач, пассажирларга транспорт хизмати кўрсатиш янада яхшиланади.

«Озиқ-овқат хом ашёсидан комплекс фойдаланиш кенгайтирилсин, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати корхоналарини қуриш ва реконструкция қилишни жадаллаштириш, уларни замонавий ғоят серунум машина-ускуналар билан қуроллантириш таъминлансин».

(КПСС XXIV съезди Директиваларидан).

Техника янгиланмоқда

Тошкент сут комбинати бош инженери ўртоқ Т. Йўлдошев мухбиримизга шундай ҳикоя қилади:

— Запорожье областида тайёрланган янги сут қуйиш аппаратини ўрнатяпмиз. У соатига 6—7 минг дона шиша идишга сут қуйиш имконини беради.

Шунингдек, Москвадаги «Пишчемаш» бирлашмасида тайёрланган қоғоз халтага сут қуядиган янги аппарат ўрнатдик. У соатига уч минг 600 қоғоз идишга сут қуйиб бера олади.

Соатига 150 минг килоколория совуқ бера оладиган компрессор ҳам ишга туширилди.

Чилонзорнинг 26-кварталида комбинатимизнинг янги корпуси қад кўтараяпти. Ҳар бир сменада 150 тонна сут маҳсулотлари тайёрлаш қувватига эга бўлган янги ишлаб чиқариш комбинати 1973 йили фойдаланишга топширилади.

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ БУЮМЛАРИ КЎПАЯДИ

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақага қўшилган Тошкент шаҳар саноат корхоналари

КЕЧА

янги маҳсулотларни реализация қилиш саккиз ойлик давлат планини бажардилар. Ой охиригача пландан ташқари яна бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

ТОНГГИ *газеталарда*

⊙ Конго Халқ Республикасининг Президенти майор Мариан Нгуаби КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртоқларга ўзининг жавоб телеграммасида Конго Халқ Республикасининг миллий байрами муносабати билан йўлланган табрик учун миннатдорчилик билдиради.

⊙ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР халқ контроли Комитетининг раиси Г. И. Воронов 24 августда Совет Иттифоқида дам олиб турган Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР халқ контроли Комитетининг раиси Д. Кольдерни қабул қилди.

АВГУСТ КЕНГАШЛАРИ

Бугун

Ҳамза район мактабларининг ўқитувчилари маориф ходимлари ўзларининг анъанага айланиб қолган август кенгашларига тўпланишди. Докладчи — район партия комитетининг биринчи секретари Т. Эргашев КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишда район мактаблари ўқитувчилари коллективлари олдида турган улуғвор вазифалар ҳақида тўхтади. Кенгаш иштирокчилари янги беш йилликнинг биринчи ўқув йили давомида амалга ошириши зарур бўлган ишлар конкрет программасини белгилаб олдилар.

Шу куни пойтахтимизнинг Ленин, Киров, Фрунзе, Куйбишев, Октябрь, Чилонзор районларида ҳам ўқитувчилар, маориф ходимларининг август йиғилишлари бўлиб ўтди.

Абразив комбинати меҳнат аҳли ўз маҳсулотларини Ватанимизнинг кўпгина станоксозлик корхоналарига етказиб бераяпти. Бундан ташқари комбинатда кўпгина қардош социалистик мамлакатларнинг буюртмалари ҳам тайёрланмоқда.

СУРАТДА: корхона тайёр маҳсулот жўнатиш участкасининг контролёрлари Хатима Абдураҳмонова билан Ойша Акимова.

М. Нуриддинов фотолари.

БИРИНЧИ ҚЎНҒИРОҚ ЯҚИН

Пойтахтнинг Киров районида янги ўқув йилига қизғин тайёргарлик бормоқда. Йигирманчи мактаб биноси тўла капитал ремонтдан чиқарилди. 51-махсус ўрта мактабга юзта янги нусхадаги парталар келтирилди.

«Главташкентстрой»нинг 4-қурилиш трестига қарашли 4-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари «Север-А» массивида 1496 болага мўлжалланган икки қаватли ўрта мактаб биносини қурдилар.

Бугун

мазкур мактабга етарли парта ва бошқа ўқув воситалари келтирилди.

ДЎСТЛИКДЕК МУСТАҲКАМ

ТОШКЕНТ — МАМЛАКАТГА

«Главмосстрой» га қарашли 7-Тошкент кўприк қурилиши тресги коллективи Ўрта Осиё республикаларида автомобиль ва темир йўл кўприклари бунёд этишда фаол иштирок этмоқда.

Тошкентлик кўприксозлар Туркистон, Тожикистонда бир неча кўприк қуриб бердилар.

Трест коллективи Туркманистонда қўшимча равишда яна учта кўприк қуриб беришга аҳд қилган.

Яқинда «Термиз — Ёвон» маршрути бўйича поезд қатнай бошлайди. Янги маршрут тошкентлик бунёдкорлар Вахш, Сурхондарёда барпо этган кўприклар устидан ўтади.

ЧИҒИРИҚ ҚУЛ КЕЛДИ

Куйбишев районидаги 31-турар-жойлардан фойдаланиш идораси «Марказ-1» нинг сув чиқмайдиган баъзи жойларини сув билан таъминлаш чорасини кўрмоқда.

Маълумки, ота-боболаримиз чиғириқдан энг кўп фойдаланишган. Унинг ёрдамида боғлар барпо этишган.

ЖЭК ходимлари яқинда худди шундай чиғириқлардан бир юз элликтасини марказнинг сув чиқмайдиган ерларига ўрнатишди. Улар кўкаламзорлаштириш ишида қўл келяпти.

✻ *Шингил хабарлар*

ҚИШЛОҚҚА ЭЛЛИК МУТАХАССИС

Қўйлиқдаги 39-автобаза ҳузурида ташкил этилган беш ойлик шофёрлар тайёрлаш курсини яқинда эллик мутахассис тамомлаб чиқди. Ёш шоферлар отряди совхоз ва шаҳар тармоқларига ишлаш учун жўнаб кетди.

ЯНГИ ЧОЙХОНА

Қўйлиқ теплица комбинати ҳузурида янги чойхона ишга туширилди. Чойхона замонавий типда қурилган бўлиб, бу ерда хўрандалар учун ҳамма нарса муҳайё. Чойхонани «Главташкентстрой»нинг 50-қурилиш бошқармаси бинокорлари туҳфа этдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

А. А. Саркисовнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида

Ўрта Осиё ирригация ва совхозлар қурилиши бош бошқармасининг «Главсредазирсовхозстрой» собиқ бошлиғи Акоп Абрамович Саркисовнинг республикадаги социалистик қурилишда қилган катта хизматларини назарда тутиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети:

«Главсредазирсовхозстрой»нинг «Средазгипроводхлопок» лойиҳа-қидирув ва илмий-тадқиқот институтига;

Сирдарё область Дўстлик районидаги 12-совхозга;

Жанубий Мирзачўл каналига;

Тошкент шаҳридаги кўчалардан бирига

А. А. Саркисов номини беришга қарор қилдилар.

А. А. Саркисовнинг қабрида марҳумнинг бюсти ўрнатилади.

Саперная майдони — Фрунзе районининг энг гавжум майдонларидан бири. У Чилонзор ва Сергели районларини шаҳар маркази билан туташтиради. Аэрофлот кассаси, «Россия» меҳмонхонаси, Модалар уйи шу ерда жойлашган.

СУРАТДА: Модалар уйи.

Л. Глауберзон фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ (1970 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

ТОШКЕНТ – СИРДАРЁ *пахтакорларига*

«МАРКАЗИЙ КОМИТЕТ СИЁСИЙ БЮРОСИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИ ТЕХНИКА БИЛАН ТАЪМИНЛАШ ВАЗИФАЛАРИНИ ҲАЛ ЭТИШДА ОДАТДА САНОАТНИНГ ҲАММА ТАРМОҚЛАРИ КЕРАК ДЕБ ҲИСОБЛАЙДИ. ИШНИ ШУНДАЙ ТАШКИЛ ЭТМОҚ КЕРАККИ, ҚАЙСИ ИДОРАГА БУЙСУНИШДАН ҚАТЪИЙ НАЗАР БИРОР ЗАВОД ШУ КАТТА ВА ОЛИЙЖАНОБ ИШДАН ЧЕТДА ҚОЛМАСИН».

(КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг июль Пленумида қилган докладидан).

✻ «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИ

✻ *ЧОРАК АСР ҲАМКОРЛИКДА*

✻ ҚИШЛОҚ АҲЛИНИНГ МАДАДКОРЛАРИ

МУҲИМ ВАЗИФАЛАР МУҲОКАМАСИ

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ, ПАХТАКОР РАЙОН. (Телефон орқали). Бу ерда Тошкент шаҳар Ҳамза райони ҳамда Сирдарё область, Пахтакор райони партия комитетининг кўчма бюроси бўлди. Бюро қатнашчилари кун тартибидаги масала — Сирдарё область Пахтакор райони совхозларига Ҳамза райони томонидан кўрсатиладиган оталиқ ёрдамида партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни муҳокама қилдилар. Кўчма бюрода Ҳамза районидаги 32 завод ва фабриканинг раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари ҳамда Пахтакор районидаги совхозларнинг директорлари ва ташкилотларининг секретарлари иштирок этдилар.

Ҳамза районининг саноат корхоналари пахтакорларга олтита механизациялаштирилган ремонт бригадалари юборди. Ҳар бир бригада 5—6 ремонтчи мутахассисдан ташкил топган. Шунингдек, пахтакорлар илтимосига мувофиқ элликка яқин мутахассис жўнаб кетди. Бу мутахассислар 28-совхоз маркази ҳамда посёлкасини электрлаштирадилар. Райондаги барча дала шийпонларини ободонлаштирадилар.

Иккинчи ун комбинатининг коллективи Пахтакор район чорвачилиги учун иқтисод қилинган омихта емдан икки вагонини юборди.

Ўз навбатида пахтакорлар шаҳарликларга етиштирилган пахта ҳосилининг 96 процентини машиналарда териб олишга ваъда бердилар. Йиғим-терим мавсумида тошкентлик юз механизатор «зангори кема» рулларини бошқаради.

Бугун

Пахтакор райони далаларида етиштирилган қовун - тарвузлардан 300 тоннаси шаҳримизга етиб келди. Деҳқонлар ҳиммати 12 вагонга жо бўлди.

Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводининг коллективи бу йил она-Ватан пахтакорлари учун 6500 та пахта териш комбайни тайёрлаб беришга аҳд қилган. Сўзи билан иши бир машинасозлар ўз ваъдаларини шараф билан адо этмоқдалар.

СУРАТДА: корхонанинг синаш участкасида конвейердан янги чиққан навбатдаги машина текшириб кўрилаяпти.

Амалий иш билан

Шаҳримиздаги «Миконд» заводининг коллективи ўз оталиғидаги Свердлов номли колхозга амалий ишлари билан яқиндан кўмак беряпти. Ворошилов районидаги бу хўжалик кўп тармоқлидир. Шунинг учун ҳам бу ерда амалга ошириладиган ишларнинг кўлами ниҳоятда кенг. Буни яхши англаган завод раҳбарлари хўжаликда бир неча бор бўлишиб, механизация воситаларининг аҳволи билан, колхознинг эҳтиёжи билан яқиндан танишиб чиқдилар. Шу туфайли оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича конкрет план белгилаб олинди. Ҳозирги пайтда завод беш йил ичида колхозга кўрсатилажак ёрдам режаларини тузмоқда.

Дала меҳнаткашлари корхона ишчиларининг дастлабки мададидан баҳраманд бўлдилар. Уларга ўн тонна керакли ва зарур металл конструкциялар ва қувурлар жўнатилди. Колхознинг ремонт базасини мустаҳкамлаш мақсадида металлни қайта ишлайдиган иккита токарлик, битта фрезерлик ва битта ўймакорлик станоклари ажратилди. Бундан ташқари, яна минг сўмлик турли-туман асбоб-ускуналар тайёрлаб қўйилди.

Заводда колхозчиларга касб-ҳунар ҳам ўргатилаяпти. Бу ерда ўн беш киши слесарлик, токарлик, электромонтёрлик касбларини ўрганишди. Яқинда колхозга яна беш механизатор жўнаб кетди.

— Оталиқдаги хўжаликка ёрдамни янада кучайтиравермиз,— дейди завод директори У. Умаров. —Биз хўжаликнинг чорвачилик фирмасини комплекс механизациялашда уларга яқиндан мадад берамиз. Бундан ташқари, заводимиз хизматчилари колхозчилар ҳузурида техника ва сиёсий мавзуларда лекциялар ўқишади. Дала меҳнаткашларининг бўш вақтларини мазмунли ўтишига завод бадиий ҳаваскорлари ҳисса қўшиш ниятида. Улар дала шийпонларида колхозчиларга концертлар қўйиб берадилар.

Диққат-эътиборда

Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлигига қарашли 10-авторемонт заводи партия ташкилоти ўз иш фаолиятида оталиқдаги хўжаликка ҳар томонлама ёрдам кўрсатишга катта эътибор беряпти. Ремонтчилар Ворошилов районидаги Куйбишев номли колхозга техника воситалари билан яқиндан мадад кўрсатишаяпти.

Яқинда корхона бош инженери Р. Коплун оталиқдаги хўжаликда бўлиб, дала меҳнаткашларининг эҳтиёжлари билан танишиб чиқди. У колхозчилар билан суҳбатлашди, хўжаликка қандай техника воситалари кераклигини аниқлади. Завод ҳозирги пайтда Куйбишев номли колхозга минг сўмлик эҳтиёт қисмларни жўнатишга тайёргарлик кўряпти. Шунингдек, колхоздан юборилажак бешта юк автомашинаси ҳам капитал ремонтдан чиқарилади. Бундан ташқари, 20 та автомобилнинг олдинги ва орқа ўқи, ўттизта руль бошқармаси ва кардан валлари ҳам ремонт қилинади.

Яқин кунлар ичида корхонанинг бир группа мутахассислари хўжаликка боришиб, у ерда ўқув ва техника ёрдами кўрсатиш бўйича машғулотлар олиб боришади. 1971 йилда завод оталиқдаги колхоз учун битта малакали слесарь тайёрлаб берди.

Колхоз тараққиёти учун

«Узбекселъмаш» заводининг коллективи қишлоқ хўжалигига техника етказиб бериш билан бирга пахтакор колхоз-совхозларга яқиндан оталиқ ёрдами ҳам кўрсатмоқда.

Яқинда Гулистон районидаги Ленин номли хўжалик битта подбор терадиган машинани ремонт қилиб беришни сўраган эди. Бу илтимос машинасоз усталар томонидан бажонидил бажарилди.

Завод коллективи оталиқдаги хўжаликка қишлоқ хўжалик техникалари учун эҳтиёт қисмлар, металл ва асбоблар, қурилиш материаллари ва бошқа зарур буюмларни кўплаб етказиб беришга ваъда қилди.

Кўрсатаётган ёрдамимиз колхоз тараққиёти учун хизмат қилсин, дейишмоқда машинасозлар.

Қадрдонлар ҳузуридан

Химия-фармацевтика заводининг Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз билан дўстона алоқани йўлга қўйганига чорак аср бўлди.

Шундан буён икки томонлама ҳамкорлик давом этиб келмоқда. Кунича завод директори С. Исломбеков қадрдонлар ҳузуридан қайтиб келди. Бу сафар 1971 йилда етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда ҳамда беш йилликнинг қолган йилларида кўрсатиладиган ёрдам юзасидан шартнома имзоланди.

Йиғим-терим палласи бошланиши билан завод ишчиси М. Ш. Сабиев колхозда механизаторлик қилади. Ҳозир у «Ташсельмаш» заводида очилган махсус курсда механизаторлик касбини ўрганмоқда.

Колхоздаги бригадалараро телефон станциясини ўрнатишда бир неча киши ишламоқда.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

⊙ ВАРШАВА. Бу ерда очилган совет электрон ва оптика аппаратлари виставкаси варшаваликларда катта таассурот қолдирмоқда. Виставкани «Машприборинторг» ташқи савдо бирлашмаси ташкил қилган. Виставкага телевизорлар ва радиоприёмникларнинг энг янги турлари, кино ва фотоаппаратларнинг янги моделлари қўйилган.

⊙ БОНН. «Икон АГ» фотоаппаратлари ишлаб чиқарувчи фабрика ички ва ташқи бозордаги нарх-навони белгиловчи катта корхоналарнинг рақобатига бардош беролмай, ўзининг синганлигини эълон қилди.

⊙ НЬЮ-ЙОРК. Ассошиэйтед пресс агентлигининг хабар беришича, Шарқий Покистонда бир неча кун ичида бўлиб ўтган қаттиқ сув тошқини натижасида 13 минг қишлоқ сув остида қолган. Расмий кишиларнинг хабар беришига кўра, Шарқий Покистонда 60 минг уй вайрон бўлган, кишилар орасида қурбонлар ҳам бор.

Беш йиллик ВАХТАСИДА

Сўз — корхона раҳбарларига

Эзгу мақсад йўлида

КПСС XXIV съезди Директиваларида аҳоли истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш вазифалари қўйилган. Бу вазифаларни бажаришга заводимиз коллективи ҳам муносиб улуш қўшмоқда.

Корхонамиз ишчилари партия XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашиб иш суръати ва ғайратини кун сайин оширмоқдалар. Цехлар, бригадалар ўртасида авж олдирилган социалистик мусобақа ўзининг яхши самараларини беряпти. Биз тўққизинчи беш йиллик биринчи йили етти ойлик топшириғини шараф билан адо этдик. Коллективимиз аъзолари пландан ташқари бир юз етмиш саккиз минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Хўш, меҳнатда эришаётган ютуқларимизнинг сири нимада? Бунинг сири ишчиларимизнинг меҳнатга онгли муносабатда бўлаётганликлари, меҳнат интизомига риоя қилаётганликлари, ишлаб чиқариш резервларидан ўз ўрнида фойдаланаётганликлари ва иқтисод ҳамда тежамкорлик ҳаракатига қатъий амал қилаётганлигидадир. Ўтган давр ичида бир юз етмиш етти минг дециметр мўйна, бир минг уч юз сўмлик қимматли материал, электр энергияси ва бошқа хом ашёлар тежаб қолинди.

Янгилик ижодкорлари бўлган ихтирочи ва рационализаторларимиз ҳам қимматли таклифларини ишлаб чиқаришга кўплаб жорий этмоқдалар. Ишлаб чиқаришга жорий этилган тўртта таклифнинг ўзидан йилига тўрт минг уч юз сўм соф фойда олинадиган бўлди.

Оддий ишчи Эргаш Султонов янгилик ошиқларидан. Унинг тикув машинаси конструкциясига киритган таклифи туфайли, бош кийимларни тикиш жараёни ошди. Бу таклифдан ишча ҳам, завод ҳам зўр манфаат кўряпти. Корхонамиз маъмурияти Э. Султоновни уч юз сўм пул мукофоти билан рағбатлантирди.

Н. Ғуломов бош бўлган цех азаматлари ҳам меҳнатда яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Бу ерда беш йиллик шахсий топшириқларини муддатидан илгари бажаришга бел боғлаган ишчилар кўпчиликни ташкил этади. Умуман олганда, корхонамизда Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Л. Казанцева ва Е. Губина, Тошкент самолётсозлик заводининг фрезерчиси, СССР Олий Советининг депутати А. Девятова ўртоқларнинг издошлори кун сайин ошиб боряпти. Қимматли ташаббусга қўшилган Б. Ларионова, Н. Файзиева, М. Зокирова, М. Боймуҳамедов сингари қирқдан ортиқ ишчи шахсий беш йиллик топшириқларини уч ярим ва тўрт йилда бажариш мажбуриятини олишган.

Биз мўйначилар 1971 йил топшириғини муддатидан илгари — 20 декабргача бажаришга, планга қўшимча икки юз йигирма минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилганмиз.

Коллективимиз аъзолари ваъдага вафо қилиш, партия XXIV съезди қарорларини бажариш учун курашиб, меҳнат ғайрати ва иш суръатини кун сайин кучайтирмоқдалар.

Н. МУҲИДДИНОВ,
Тошкентдаги кўн-мўйна заводининг бош инженери.

Мадина Валиева «Отделстрой» трестининг ёш пешқадам бинокорларидан. У шу кунларда Тошкент трактор заводининг янги маданият саройи қурилишида фидокорлик билан меҳнат қилаяпти.
СУРАТДА: Мадина Валиева.

БАРАКАЛИ ЁРДАМ

Дастурхонимиз зийнати бўлган сабзавот ва полиз экинларини йиғиб-териб олишда шаҳарликлар колхоз меҳнаткашларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Пойтахт область Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхози далаларида бўлсангиз, турли ташкилотлардан бориб кўмаклашаётган меҳнатсеварларни учратасиз.

Республика қишлоқ хўжалик министрлигининг меҳнатни илмий асосда ташкил этиш маркази ишчи-хизматчиларидан колхоз правлениеси беҳад миннатдор. Улар қисқа вақт ичида 100 тоннага яқин помидор, картошка, пиёзни йиғиштириб давлатга топширдилар. Баҳор Муҳамедова, Люба Иванова, Володя Андреев сингарилар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Шунингдек, бадиий буюмлар фабрикаси, «Ўзбекбирлашув» хизматчилари ҳам колхозчиларга яқиндан ёрдам бераётирлар.

Тозалик — саломатлик гарови

КЎЧАЛАР ОБОД БЎЛМОҚДА | ВАЪДА БЕРИШАДИ-Ю АММО...

Ариқчалар сувга ташна

Қорақамиш массиви очилганига беш йил бўлди. Шу қисқа муддат ичида бу ерда кўпгина ишлар қилинди. Муҳташам бинолар қад кўтарди, йўллар асфальтланди, теварак атрофга мевали-манзарали дарахтлар ўтқазилди.

Бироқ сўнгги вақтларда бу ерда тозалик ва ободончилик ишига мутлақо эътибор берилмай қўйилди. Массивга қарашли 1-микрорайондаги 20-уйдан 27-уйгача бўлган масофадаги тартибсизликларни олиб кўрайлик. Бу уйлар фойдаланишга топширилганида ҳар бир уй олдида болалар учун махсус майдончалар бор эди. Унинг атрофидаги озода, бежирим скамейкалар кишининг ҳавасини келтирарди. Йўлкалар асфальтланиб, уларнинг четларидаги ариқчалари бетонланган эди.

Лекин орадан шунча вақт ўтибдики, бу ариқчалардан сув оқмайди. Атрофдаги уйларда яшовчи баъзи кишилар эса ариқчаларга ахлат оқизиш, мағзава ва ювиндиларни тўкиш учун фойдаланишяпти. Ариқчалар четига экилган гул ва дарахтлар сувсизлик натижасида қуриб, сарғайиб ётибди. Ваҳоланки, бу ариқчада насос орқали зилол сув сқизиб қўйиш мумкин.

Дам олиш майдончалари фаррошлар томонидан ўз вақтида супуриб турилмайди.

У. ҚОРАБОЕВА.

Карл Маркс кўчаси бир вақтлар шаҳримизнинг энг обод ва гўзал кўчаларидан бири эди. Бу ердан ўтган ҳар бир кишининг табиати равшанлашарди. Энди-чи? Очиғини айтганда, кўчанинг ҳозирги аҳволи, ободончилик ишлари кишини қанотлантирмайди. Жумладан кўчанинг Киров ва Охунбобоев кўчалари ўртасидаги жойларини олиб кўрайлик. Бу ерда эртадан-кечгача сайёр магазинлар савдо қилишади. Баъзи кунлари эса, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳам сотилади. Шунинг учун ҳам куни билан бу ерда одамлар гавжум бўлади. Бироқ кўчада санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинмайди. Фаррошлар кўчани вақти-вақти билан супуриб-сидиришмайди. Баъзи фаррошлар томонидан тўплаб қўйилган ахлат уюмла-

Озодаликка риоя қилинмаяпти

ри, олиб ташланмайди.

Кўчадаги кўчма магазинларда савдо қилаётган сотувчиларнинг кўпи ёш қизлар. Лекин улар «ўз территория»ларида тартиб сақлаб туришни мутлақо хаёлларига келтирмаётир. Улардан бу ҳақда сўрасангиз, «нонини ейдиган одам супирсин кўчани», дейишади.

Корхонада ҳар бир ишчи иш жойини озода тутади. Ўз сменасини топшираётганда ҳам ҳаммаёқни супуриб-судиради. Наҳот, бу нарсадан сотувчи қизлар бехабар бўлишса? Ахир арзимас ерни озода сақлаш шунчалик қийинми?

Шаҳримизнинг Ленинград ва Карл Маркс кўчалари оралиғидаги Киров кўчасига қарашли территорияда ҳам сўнгги вақтларда озодаликка риоя қилинмай қўйди. Кўчанинг чап томонидаги ариқчада тўпланиб қолган кўлмак сувга кўзи тушган кишининг кўнгли айнийди. Сув устида қоғоз парчасими, папирос қолдиғими, хуллас истаган нарсангизни кўришингиз мумкин.

Наҳот «Автодормехбаза» раҳбарлари бу кўчаларнинг ҳозирги аҳволидан бехабар бўлишса?

К. МАҲМУДОВ.

Обод бўлаётган кўча

Луначарский кўчасининг ҳусни-жамолини кўрган киши унинг аввалги кўримсизгина қиёфасини кўз олдига келтиришга қийналади. Чиндан ҳам кейинги вақтларда кўчани ободонлаштириш борасида кенг кўламда ишлар олиб борилди. Бу ерда шоссени реконструкция қилиш ишлари тугагач, кўчанинг ҳар иккала томонида кенглиги бир ярим метр келадиган асфальт йўлкалар барпо этилди. Автобус бекатларига скамейкалар ўрнатилиши ҳам йўловчиларнинг қувончига-қувонч қўшди.

Шу кунларда кўчанинг чап томонида қолдирилган бўш ерларни тартибга келтириш ишлари қизғин давом этмоқда. Кўчанинг «Шахтёрлар уйи» бекатидан то Л. Б. Шастри майдонгача бўлган масофасига чим ёткизиб чиқилди. Дарахт остилари эса юмшатиб қўйилди. Кўча кўркига кўрк қўшишда шаҳар ободонлаштириш бошқармасининг район бўлими хизматлари муносиб улуш қўшмоқдалар.

Х. КЕНЖАЕВ.

АМАЛГА ОШМАГАН ВАЪДАЛАР

Уйғур кўчасининг Қизил Шарқ проездига қарашли 1-тупик аҳолиси ёзда чангга, қишда лойга ботиб, марказий кўчаларга аранг чиқишади. Бу ҳақда бир неча бор район ижроия комитетига шикоят қилдик. Улар ҳар гал «тузатиб берамиз» деб ваъда беришади. Бироқ ишдан дарак йўқ.

Куз яқинлашган сари тупикда истиқомат қилувчиларнинг юраги така-пука бўляпти. Чунки улар ёғингарчилик кунларда лойга ботиб юришнинг азобини кўп тортишган.

Бу аҳвол қачонгача давом этаркин?

Маҳалла активлари номидан.

С. ИЛҲОМОВ.

Жонажон республикамизда

ФАРҒОНА

ДАРЁ ОСТИДА ДАРЁ

Олой тизма тоғларидан Фарғона водийсига оқиб тушувчи Сух дарёси ҳеч қаерга бориб қуйилмайди. Пахтазорлар, боғлар ва токзорлар дарё сувини батамом ичиб қўяди. Шу вақтгача кишилар дарёнинг жами сувидан фойдаланамиз деб ўйлар эдилар, аммо шундай бўлмай чиқди. Гидрогеологларнинг аниқлашларига кўра, сув оқимининг каттагина бир қисми ер остидан ўтаркан. Асосий ўзан билан кўпдан-кўп ирмоқлардан сизилиб тушган сув қалинлиги 200—250 метр бўлиб 40 километргача чўзилган шағал қатламини тўлдирган. Дарё суви ер остида ҳосил қилган кўлнинг чегаралари белгилаб чиқилди. Унинг саҳни салкам 320 квадрат километрни ташкил этар экан. Шу кўлда оз деганда миллиард куб метр жуда яхши сув бор.

«Узгипроводхоз» лойиҳа—қидирув институти Фарғона филиалининг мутахассислари Сух дарёсининг ер остидаги сувидан фойдаланиш схемасини тузиб чиқдилар. Водийнинг кўндалангига салкам 300 та ингичка қудуқ қазилади. Шу қудуқлардан ҳар секундда камида йигирма кубметр сув тортиб олиб турилади. Бу сув тоғ этакларидаги 20 минг гектар қўриқ ерни суғоришга етади. (ЎзТАГ).

АНДИЖОН

ИЛҒОР ТАЖРИБА БИЛАН ТАНИШУВ

Андижон районидаги «Ямбол» колхозида сут дарёлари тобора тўлиб оқмоқда. Йил бошида хўжаликдаги 165 сигирдан кунига 500—600 килограмм сут олинган бўлса, ҳозир 1.300 килограмм сут соғиб олинмоқда.

Фермадаги цех партия ташкилотининг фаолияти чорвадорларнинг муваффақиятига кўмаклашмоқда. Бу ердаги коммунистлар ем-хашак тайёрлашни контрол остига олдилар, чорвадорлар социалистик мусобақасининг таъсирчан бўлишига ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг ташаббуси билан фермада қизил бурчак очилди. Бу ерда телевизор кўриш, газета ва журналлар ўқиш мумкин. Бурчакда энг яхши сут соғувчиларнинг иш тажрибасини кўрсатувчи стендлар бор.

«Ямбол» колхози ем-хашак тайёрлаш ва мол боқиш юзасидан район семинари ўтказиладиган жой бўлиб қолди. Колхозларнинг раислари, партия ташкилотларининг секретарлари, зоотехниклар илғор чорвадорларнинг иши билан, ферма бошланғич партия ташкилотининг фаолияти билан танишдилар. (ЎзТАГ)

НУКУС

«ОРОЛ СОҲИЛИ» ДАМ ОЛИШ УЙИ

Қорақалпоғистонда биринчи марта орол денгизи соҳилида очилган дам олиш уйи «Орол соҳили» деб аталади.

Ҳозирги вақтда касаба союзларининг йўлланмалари билан бу ерга дам олувчиларнинг биринчи гуруҳи келди. Қайиқ станцияси, спорт ўйин майдонлари дам олувчиларнинг хизматига тайёр. Соявонлар қўйилган ажойиб пляж бунёд этилган.

Шу мавсумда соғломлаштириш уйида автоном республиканинг ҳамма районларидан келган неча юзлаб шоликорлар, пахтакорлар, балиқчилар ва ишчилар ҳордиқ чиқарадилар.

(ЎзТАГ).

НАМАНГАН

Химикларнинг марралари

Беш йиллик мобайнида реализация қилинган маҳсулот ҳажмини 76 процент кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини эса 72 процент ошириш кўзда тутилади. Бу рақамлар Наманган химия заводида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан қабул қилинган тадбирлар планида келтирилган.

Ҳозир бу ерда меҳнат процессларини янада механизациялаш ва автоматлаштириш ишлари олиб борилмоқда, цехларда ускуналар рациональ жойлаштирилмоқда, контрол қилиш ва ҳисобга олиш марказлаштирилмоқда.

Бўстонлиқ районидаги «Обираҳмат» дам олиш уйида ҳордиқ чиқарувчилар учун кўплаб шароитлар яратилган. Сиз суратда штатсиз фотомухбиримиз Н. Муҳаммаджоновнинг ана шу ердан суратга туширган бир группа дам олувчиларни кўриб турибсиз.

САМАРҚАНД

ҚИШЛОҚДА ЯНГИ УНИВЕРМАГ

Пасдарғом районининг марказий посёлкаси Жумада очилган икки қаватли универмаг ўз харидорларига ранг-баранг моллар сота бошлади. Универмаг бўлимларида ип газлама, ипак, жун газламалар, трикотаж, тикувлик моллар ва пойафзалларнинг ҳар хили бор. Махсус тайёргарликдан ўтган 26 ёш савдо ходими харидорларга хизмат қилмоқда.

Хатирчи районининг марказида ҳам йирик универсаль магазин очилди.

НАВОИЙ

Планлаштирилиши — қулай, пардози — яхши

Навоий уйсозлик комбинатини реконструкция қилиш тамомланди. Бу ерда бир неча янги цех, омбор бинолари қурилди. Комбинатда бир мунча унумдор ускуналар ўрнатилди. Буларнинг ҳаммаси корхонага такомиллаштирилган янги уйлар учун панеллар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш имконини берди. Бу уйлардаги квартиралар планлаштиришининг қулайлиги, ташқи пардозининг бежиримлиги билан ажралиб туради.

ГУЛИСТОН

КУЗГИ ДОН ЭКИШ УЧУН

Сирдарё механизаторлари дастлабки ўн минг гектар лалми ерни шудгорладилар. «Ударник» совхози далаларида бир неча корпусли плуглари бўлган 50 дан ортиқ оғир тракторлар ишлаб турибди. Улар икки смена ишлаётганлиги учун ҳам совхоз экишга тайёргарлик ишларини кучайтириб юборди. Ғалла майдонларининг учдан бир қисми ҳайдаб қўйилди.

«1-Зомин», «Фориш», «Қизилқум», Киров номли совхозларда ҳайдаш агрегатлари яхши ишламоқда. Бу йил Сирдарё областида 130 минг гектардан зиёд ерга кузги дон экилади. Мана шу ерларни август ойи охирларигача шудгорлаб қўйиш учун механизатор ўртасида мусобақа кучайиб кетди.

11-«Висотстрой» қурилиш тресги 17-қурилиш бошқармасининг бунёдкорлари, шаҳарнинг Куйбишев районида катта саноат объектини тезкорлик билан қурмоқдалар. Бу ерда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид Қорабоев бошчилик қилаётган дурадгорлар бригадаси ҳам меҳнат қилаяпти. Бригада асосан ёшлардан иборат. Бригада аъзолари янги объектни ўз вақтида топшириш учун барча куч ва имкониятларини сафарбар этмоқдалар.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Ҳамид Қорабоев (ўртада) ёш қурувчилардан Слава Гизатуллин ва Ровшан Эрматовлар билан суҳбатлашмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«Магазин эмиш»

Шу сарлавҳа остида газетамизнинг 29 июль сонида босилган материалда Октябрь районидаги 30-озиқ-овқат магазинидаги тартибсизликлар аҳолига керакли ва зарур моллар кўпинча бу ерда йўқлиги танқид қилинган эди.

Октябрь райпишчеторгидан олинган жавобда кўрсатилишича, газета материалидаги фактлар тасдиқланди. Нуқсонлар бартараф этилди. Магазинга зарур ассортиментдаги молларни етказиб туриш чоралари кўрилди. Бундан ташқари райпишчеторг шаҳар ижроия комитети олдига доимий янги магазин биноси қуриш ва уни ҳозирги замон технологик жиҳозлари билан таъминлаш масаласини ҳам қўйди.

*Замондошларимиз

Эъзоз

БУ ВОҚЕА рўй берганига анча вақт бўлди. Ўшанда Ҳуринисо Тошкентдаги 148-мактабни муваффақиятли битириб, етуклик аттестати олиш арафасида эди. Мактабдан уйига қайтаётган икки синфдош ўзаро суҳбатлашиб боришарди.

— Аввалги йили тўқимачилик комбинатига экскурсияга боргандан буён тикувчиликка меҳрим тушиб қолди, — деди Ҳуринисо. — Шу меҳр чўғи менга сира тинчлик бермай, тобора аланга олмоқда. Кишиларга ҳар хил кийим-кечаклар тикиб бериш нақадар мароқли иш. Шундай эмасми?

— Тўғри бўлганда қандай, дугонажон? Фикрингни қўллаб қувватлашдан ташқари, иккаламизнинг кўнглимиздаги гап бир ердан чиққанлигидан бениҳоя шодман, — деди Дилбар.

Орадан кўп ўтмай, улар бир кунда етуклик аттестати ва бошқа ҳужжатларини шаҳардаги бешинчи ҳунар-техника билим юртига топширишди. Билим юртидаги ўқиш ишлари ҳам ортда қолиб кетди. Шу орада ҳунарга ташна бўлган дугоналар бир неча бор «Қизил тонг» фирмасида практикада бўлишди. Билим юртида олган билимларини тажриба билан мустаҳкамлаб борган қизлар уни бешинчи разрядли тикувчи деган гувоҳнома билан тугатишди ва билим юртининг йўлланмаси билан тўғри «Юлдуз» фирмасига ишга келишди.

Тикувчиликнинг барча жараёнларини мукаммал ўзлаштириб олишимда, — дейди Ҳуринисо Юсупова, — айниқса, 3-цех мастери Ҳаким ака Илҳомовнинг хизмати катта бўлди.

Тикувчи қиз билан суҳбатлашиб ўтирганимизда Ҳаким ака Илҳомов келиб қолди. Унинг чеҳрасидан шогирди Ҳуринисодан мамнун эканлиги сезилиб турарди.

Шу кунларда тикув фирмасида вақтдан ўзиб меҳнат қилиш ҳаракати авж олган. Икки юздан ортиқ чевар эса тўртинчи квартал ҳамда келгуси йил ҳисобига ишлашяпти.

Ўз касбини шарафли меҳнати билан улуғлаб, эл назарига тушган Ҳуринисо эса вақтдан ўзганларга байроқдорлик қилмоқда. Бирор кун йўқки, у смена топшириғини 125 процентдан ошириб адо этмасин.

Фирма аҳил коллективи чеварларнинг чевари Ҳ. Юсупована зарбдор ишчи, корхона юлдузи сифатидагина эмас, балки актив жамоатчи сифатида ҳам ҳурмат қилади. Айниқса, унинг цех халқ контроли группасининг жонкуярларидан бири сифатида олиб бораётган иши таҳсинга сазовордир. Тайёрланаётган маҳсулот сифатининг кескин яхшиланиши, прогул ва ишга кеч келиш ҳолларининг тугатилиши, ишчи вақтидан унумли фойдаланиш соҳасида олиб борган иши чеварнинг ҳурматига-ҳурмат қўшди.

Ҳар бир ишда актив ташаббускор чеварга Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном берилганига ҳам бир мунча вақт бўлди. Фирмага қадам ранжида қилган киши Ҳуринисонинг сурати корхона ҳурмат тахтасидан, шон-шуҳрат китобидан фахрли ўрин олиб келаётганлигининг гувоҳи бўлади. Бундан ташқари, ўнлаб фахрли ёрлиқ, ташаккурномалар, «Шавкатли меҳнати учун» юбилей медали ва бошқалар унинг фидокорона меҳнати, жамоатчилик фаолиятига берилган юксак баҳодир.

Фирма машъали деб ном олган Ҳуринисодек ҳам илғор, ҳам фаол жамоатчи чеварларни бу ердан кўплаб топиш мумкин. КПСС XXIV съезди делегати Пўлатой Абдураҳмонова, Мушараф Илёсова, Зуҳра Холтоева, Раиса Мустафина, Соня Габайдулина каби кўплаб чевар қизлар борки, улар тикувчилик касбини шарафли меҳнати билан улуғлаб, катта коллектив орасида обрў-эътибор топганлардан.

Мамлакатимизнинг ҳамма ерида партиямиз XXIV съезди тарихий қарорларини бажариш учун қизғин кураш бораётган шу кунларда «Юлдуз» чеварлари ҳам ғайрат намуналарини кўрсатиб ишлашяпти.

Меҳнатдан бахтини топган, эл эъзозлаган бу чеварнинг яна бир гаштли ташвиши бор. У республика Олий Советининг депутати сифатида ҳам ўз ҳамкасблари ишончини оқлаш, йўлида ғайрат кўрсатяпти. Ҳеч шубҳа йўқки, Ҳуринисо бу юксак ишончни ҳам шараф билан оқлайди.

Кенжа ҲАМРОЕВ.

Инсон одоби билан

Одамийлик

Автобусга болали аёл чиқди. Ҳамма ўриндиқлар банд. Аёл «ўрнимга ўтиринг» дермикин, деб олдинги ўриндиқда ўтирган ёшгина жувонга қаради. Жувон сезмасликка олди. Ниҳоят бети чидамади, ижирғаниб болали аёлга жой бўшатди.

— Оповси,— деди у орқароқ ўриндиқда ўтирган йигитга қараб,— уялмайсизми, кўриб туриб қимирламай ўтирибсиз-а! Одоб ҳам бўлиши керак-да одамда. Сиздан катталар жой бўшатишяпти-ку, сизнинг без бўлиб ўтиришингизни қаранг, кўзингизга кўзойнак тақиб олиб.

Йигит қизариб ерга термулди. Унинг ёнидаги кампир дарров ўрнидан турди.

— Оппоқ қизим, сизга жой керак бўлса, мана, менинг ўрнимга ўтира қолинг,— деди титраб-қақшаб.

— Ўғлингиз ёнини олманг, бироз тик туриб кетса, илиги қуриб қолмайди, ёш нарса. Тарбияни қаранг-а!— деди жувон жеркиб.

Йигит чидаб туролмади. Индамай секин ўрнидан турди.

— Вой, ўғлим, қаёққа, ҳали етиб келганимиз йўқ-ку,— деди кампир унга.

— Юринг, тушамиз ойи,— дея йигит ёнидаги таёғини олди-да, пийпасланиб эшик томон юрди. Ҳамма қотиб қолди. Жувоннинг ранги қув ўчди. Йигит билан кампир бекатда тушиб қолишди.

— Бечоранинг кўзи ногирон экан,— деди олдинги ўриндиқда ўтирган нуроний бир чол ва жувонга термулиб,—санамай саккиз дема, деб шуни айтадилар-да,—деб куйди.

Жувон лабини тишлади.

Бу воқеа яқинда 8-маршрут бўйлаб қатновчи автобусда рўй берди. Ўйлаб кўрсак, бундай воқеалар ҳаётда озмунчами! Лекин буларнинг ҳаммаси пала-партишлик, ўйламасдан сўзлашлик, «сендан мен камми!», каби тушунчалар орқасида содир бўлади.

Баъзан автобус ва трамвайларда ёшлар қолиб, қарияларга ўрта ёшли кишилар жой беришади. Бу уларнинг одамийлик фазилати. Лекин уларнинг баъзилари бошқа ўриндиқда ўтирган ўзидан ёш қиз ёки йигитни кўриб қолишса, уларга ўшқира кетишади.

— Инсофинг борми ўзи! Сендан катта мен жой бўшатдим-ку, сен ўтирибсан ялпайиб,

Энди, бу ортиқча. Донолар «Ҳурмат қилсанг, ҳурмат кўрасан», дейишади. Шундай экан, ҳеч қачон ўзингни ҳурматли киши қилиб кўрсатма, аксинча, бироа сени ҳурмат қилсин. Одамийлик ана шунда.

...Салим аканинг бир вақтлар маҳаллада ҳурмат қилмейдиган одам йўқ эди. Бироқ у ичкиликка муккасидан кетди. Оқ шишани кўрмаса тура олмайдиган бўлиб қолди. У маҳалладаги тўйларга, маросимларга муборакбод қилиш учун эмас, балки ичкилик ичиш учун борди. Агар столда бутилка кўринмаса жуфтакни ростлади. Одамлар назаридан қолди. Катталар насиҳатини қулоққа олмади. Ҳар кунги бўладиган жанжал туфайли оиласидан айрилди. Ишдан ҳайдалди. Бир куни ичиб олиб, кўчани кесиб ўтаётганда, рўпарадан келаётган машина остида нобуд бўлишига сал қолди. Шу чоқ қаердандир пайдо бўлган Зуҳриддин ака унинг орқасидан қопиб зарб билан кўча четига итариб юборди-ю, ўзи фалокатга юз тутди. Шофер эса бу воқеани кўра билатуриб урра қочди. Беморни касалхонага дарҳол олиб боришни хаёлига келтирмади. Одамлар бошқа машина тўхтатиб, Зуҳриддин акани жўнатишди. Машина жўнаб кетиши олдидан Салим ака халоскорига заҳарханда қилди.

— Қўлингдан келмаса, нима қиласан бировни қутқариб.

Врачларнинг ўткир пичоқ тиғи-ю, барча оғриқ азобларига бардош берди Зуҳриддин ака. Лекин Салим аканинг бояги икки оғиз сўзини эслаганда, ўзини тутиб тура олмади. Ёш боладек ҳўнграб йиғлади.

Зуҳриддин акани қадрлаб, маҳалладошлари бир неча бор касалхонага боришди. Унинг азобига шерик бўлишди. Зуҳриддин ака уйга қайтиб келганида ҳам ҳовлисидан одам аримади. Фақат ён қўшниси Салим ака чиқмади бу ҳовлига. Ниҳоят, қинғир иш ўз «самара»сини кўрсатди. Салим ака жиноят устида қўлга тушиб, 5 йилга озодликдан маҳрум этилди.

Судда маҳалладошларнинг ҳаммаси қатнашди. Зуҳриддин ака ҳам борди. Қизиғи шу ердаки, у Салим аканинг ўтмишини эслаб, қўшнисини кечиришларини илтимос қилди.

Салим ака кўзида ёш йилтиллади. Ҳа, унга таъсир қилган эди. Зуҳриддин аканинг илиқ, самимий сўзлари унинг қалбини тилка-пора қилаётган эди ўша чоқда.

Зуҳриддин ака одамийлик қилди. У Салим акадан аламини олмади, балки уни ёқлади. Ана инсонийлик, ана бировнинг бахти учун қайғуриш.

Бир воқеа ҳеч ёдимдан чиқмайди. Ҳали-ҳали эсласам титраб кетаман. Аҳмаджон бизнинг ён қўшнимиз эди. У бир қизни севарди. Қиз ҳам уни. Орзу қилинган никоҳ тўйига саноқли кунлар қолган эди. Шундай ҳаяжонли кунларнинг бирида Аҳмаджон ўзи ишлаётган заводда рўй берган бир ҳодиса туфайли куйиб қолди. Қиз касалхонага севимли ёрини кўргани борди. Борди-ю, йигитнинг юзидаги чандиқларни кўрибоқ, уввос тортиб йиғлаб юборди. Орқасига қарамай, чиқиб кетди касалхонадан.

Орадан бир ой ўтмай, Лобархонни боғда учратиб қолдим. Лекин у ёлғиз эмасди. Ёнидаги хушбичим йигит билан қўл ушлашиб, чақчақлашиб турарди. Кўзларимга ишонмадим. Наҳотки, шу Лобархон бўлса, дердим ўзимга-ўзим. Наҳот, энди унинг учун кечагина ҳажрида «оҳ-вой» қилиб юрган Аҳмаджон бугун бегона. Ахир улар бир ёстиққа бош қўймоқчи эди-ку!

Ўша куни Лобархонни холи топиб, шу ҳақда сўраганимда, қиз гапни калта қилди.

— Тўғри, мен Аҳмаджонни севардим. Усиз ўзимни тассавур эта олмасдим. Бироқ тақдир экан, нима қилай! Мен энди тенгимни топдим. Аҳмаджонга ҳам ўзига монанди топилиб қолар,— деди у ҳеч тортинмай.

Севги-садоқат, одамийлик, деганлари шуми!! Лобархон Аҳмаджонни соғлиғида севибди-ю, фожиа рўй берганида ўз аҳдидан қайтибди. Бу муҳаббатга хиёнат эмасми!

Лобархонга ўхшаганлар ҳаётда томчилар, холос. Истардикки, жамиятимизда ана шу томчилар ҳам бўлмаса.

Биз, бу кичик мақолада одамийлик ҳақида учта мисол келтириш билан кифояландик. Шу ерда гапни бас қилайлигу, Николай Островскийнинг ушбу сўзларини яна бир карра эслаб, унинг мағзини чақайлик: «Ҳаёт инсонга бир марта берилади. Шундай яшаш керакки, кейин ўтган умрингга ачинмагин».

М. КОМИЛЖОНОВ.

Куни-кеча Тошкентга бир группа қардош латвиялик автотуристлар меҳмон бўлиб келишди. Улар «Москвич» ва икки мотоциклда Болтиқбўйидаги Кулдига шаҳридан чиқиб, РСФСР орқали Урта Осиё республикалари бўйлаб саёҳат қилмоқдалар. Қардош Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистонда бўлган туристлар ҳозир Тошкент ва Тошкент областининг диққатга сазовор жойлари билан танишмоқдалар.

СУРАТДА: латвиялик автосайёҳлардан У. Лусис, В. Карклиния ва П. Зеле Тошкент кўчаларида.

М. Нуриддинов фотоси.

Шифокорлар

Яхши фазилатли кишиларимиз

Асадулла ака аэропортга барвақт келди. Москвадан келадиган самолётнинг қўнишига ярим соат чамаси вақт бор. Қизи Муҳаббатхон ҳақида ўйлар экан, хаёл жиловсиз от сингари ўзининг ёшлик йиллари томон суриб кетди...

...Етимлик билан ўсган кезлари, қийналиб ўқиган дамлари, Тошкент медицина институтида талабалик йиллари, тиббиёт тарихи бўйича ҳимоя қилган илмий иши, оилани эслаб отанинг юраги дам ҳаяжонланар, дам ич-ичидан қувонарди. Ҳаётда из қолдирибди, неча-неча шогирдлари, эсли-хушли фарзандларининг изидан дадил бораяпти.

Радиодан диктор қизнинг Москва — Тошкент рейси билан учган самолёт қўнганлигини билдирувчи овози эшитилди. Отанинг кўзлари самолёт томонда. Ана, Муҳаббатхон билан онаси келяпти. Асадулла ака қизини чин дилдан табриклаб, бир олам қувонч билан уларни такси машинасига бошлади.

Биз ҳикоя қилаётган Асадулла ака хонадони тилларга тушган, ҳавас қилса арзийдиган оилалардан бири. Фрунзе район Абдулла Авлоний номли маҳаллада истиқомат қилувчи бу аҳил оилани кўпчилик фахр билан «шифокорлар хонадони» дейишади. Ўша куни оилага яна бир олима келиб қўшилди. Асадулла ака ва Асолатхон опанинг қизи Муҳаббатхон Москвада тиш касаллигининг ошқозон ва ичак касаллигининг вужудга келишига таъсир этиши бўйича кандидатлик диссертациясини ёқлаб қайтди.

Оила аъзоларининг барчаси эл саломатлиги йўлида меҳнат қилмоқда. Оила бошлиғи Асадулла Қодиров медицина фанлари доктори, Тошкент Давлат медицина институтининг профессори. Асолат опа Қодирова ҳам бундан икки йил олдин гинекология соҳасида докторлик диссертациясини ёқлади. ТошМИ профессори, акушерлик-гинекология кафедрасининг мудири, етук тарбиячи, ўнлаб илмий асарлар муаллифи.

Катта ўғил Бахтиёр Қодиров болалар врачи, ТошМИ аспиранти. Кенжатой Эркин Қодиров ҳам шифокор бўлиш орзусида институтнинг стамотология факультетида таҳсил кўрмоқда.

Бу хонадон одамларга қайта ҳаёт бахш этиш иштиёқида меҳнат қилмоқда.

Қ. МАЛИКОВ.
ўқитувчи.

Қўғирчоқ театрлари учун

Тошкент маданий-оқартув техникуми ҳузурида очилган ва мамлакатда биринчи қўғирчоқ театрлари факультетига йигирма беш йигит ва қиз қабул қилинди. Бу факультет Ўзбекистоннинг ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикалари учун қўғирчоқ театрлари артистлари, режиссёрлари ва безатувчилари тайёрлайди.

Ҳозирги вақтда бизнинг республикамизда— Тошкентда ва Андижонда иккита профессионал қўғирчоқ театри ва бу қадимий санъат мухлисларини бирлаштирувчи кўпгина ҳаваскорлик коллективлари бор. Область марказларида ҳам бир қанча қўғирчоқ театрлари очилади.

Тошкент техникумида клублар ҳамда маданият саройларида ракс ва балет тўгараклари учун раҳбарлар тайёрловчи биринчи факультет ҳам очилди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги кадрлар ва ўқув юртлар бошқармасининг бошлиғи А. Одиловнинг ЎзТАГ мухбирига маълум қилишича бу йил республикамизда санъат ва маданият ходимлари тайёрловчи олий ва ўрта мактабларга 2 минг 700 га яқин киши қабул қилинди.

Янги лойиҳалар

Совет Узоқ Шарқи марказидаги Благовешченск шаҳрида драма театри қуришга қарор қилинди. Унинг лойиҳасини москвалик архитекторлардан Владимир Сомов билан Лев Баршинлар яратишди.

СУРАТДА: ана шу драматик театр биносининг макети.

Р. Алфимов фотоси.

ТОВБА!..

(ҲАЖВИЯ)

Тушимдамиш, Маҳкам ота*
Ҳаётмишлар.
Эшитганлар «Вой товба» деб,
Ёқа ушлар.
Ёнларида сон-саноқсиз
Мурдалармиш.
Юракларин жафо тиғи,
Бурдалармиш.
Ҳаммаларин қути ўчган,
Алвамзада,
Ҳа, кимнидир қойирмишлар:

— Ҳарамзада, —
Бандасан-ку, охир бир кун
Ўлмайсанми!
Ғафлат уйқинг қурсин, огоқ
Бўлмайсанми.
Майиб руҳлар бош
чайқашиб,
Тасдиқлармиш.
Қўлларида гуволадан
Ёстиқлармиш...
— Ота-онанг ётган ерга
Қарабсан, хўб,
Э, бунда ҳам эътиборли
Одамлар кўп!—
Деб, кимгадир ғазаб билан
Боқармишлар,
«Чилон ота» қабрига шам
Ёқармишлар...
Ўғиллари Ёқуб дермиш,
Хижолатда:
— Касбингизни тутолмайман
Бу ҳолатда.
Шундай даргоҳ бузуқ-ёриқ,
Ҳарён хароб,
Кўз ёш тўкиб, йиғилганлар
Дермиш: —Ёраб!

* * *

Сабаб: бундай мозорларга,
Қарашмайди!—
(Сомони йўқ, ширасиз лой
Қоришмайди...)

Толиб ЙЎЛДОШ.

*. Маҳкам ота—собиқ гўрков.

Планетамиз янгиликлари

СОЦИАЛИЗМ АФЗАЛЛИКЛАРИНИ КЎРСАТУВЧИ ДАЛИЛ

БЕРЛИН. «Нойес дойчланд» газетаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXV сессияси қарорларига бағишланган бош мақоласида қуйидагиларни ёзади: Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ҳамкорлигини янада кучайтириш ва такомиллаштириш ҳамда социалистик иқтисодий интеграцияни ривожлантиришнинг комплекс программаси жаҳон социализм системасининг сиёсий бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлашга ҳамда иқтисодий қудратини юксалтиришга ёрдам беради.

Ривожланиб бораётган иқтисодий интеграция социализмнинг капитализмга нисбатан ҳар томонлама афзаллигини очиқ-равшан кўрсатиб берувчи жараён бўлиб, бу билан умумий антиимпериалистик фронтни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Социалистик иқтисодий интеграция тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида олға ҳаракат қилиб боришни жадаллаштиришга кўмаклашади, халқаро майдонда кучлар нисбатини социализм ва ижтимоий тараққиёт фойдасига тағин ҳам ўзгартириш имкониятини туғдириб беради, деб таъкидлайди «Нойес дойчланд» газетаси.

ФОЙДАЛИ САФАР

КПСС Марказий Комитетининг таклифига кўра Танганьика Африка миллий союзи партияси (ТАНУ) делегацияси мамлакатимизда бир ой бўлиб, унинг ҳаёти ва партия ишида тўпланган тажрибалар билан танишди.

Делегация бошлиғи А. Нунгу сафарга якун ясаб АПН мухбири Г. Гортинскийга қуйидагиларни гапириб берди:

— Совет тупроғида бўлган онларимизнинг дастлабки соатлариданоқ делегациямиз зўр меҳмондўстлик ва самимий ҳис-туйғулар оғушида қолди. Бу ерга ташриф буюришимиздан олдиноқ биз сизнинг мамлакатингиз Коммунистик партия раҳнамолигида нақадар катта тараққиётга эришганлигини билган эдик. Эндиликда биз бунга амалда ҳам яққол ишонч ҳосил қилдик.

Биз қаерда бўлмайлик ҳамма ерда совет кишилари КПСС XXIV съездининг янги беш йиллик план ва Директиваларини ҳаётга тадбиқ этиш йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Бизга, айниқса шу нарса маъқул бўлдики, ҳар бир совет корхонаси— хоҳ завод ёки фабрика бўлсин, хоҳ колхоз ёҳуд совхоз бўлсин ўзининг планига, вазифаларига эга экан. Бу планни ишлаб чиқишда меҳнаткашлар бевосита қатнашар экан.

Биз давлат маданий мерос ва кўҳна ёдгорликларни сақлаш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигини кўрдик. Ўз ҳаётини озодлик ва мустақилликка бағишлаган ёки меҳнатда қаҳрамонлик кўрсатганлар номи сизларда эътибор ва ҳурмат билан тилга олинар экан. Бу нарса жуда яхши. У бўлажак авлодни халқ ва партияга садоқат руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйнайди.

Бизнинг делегациямиз қишлоқ хўжалиги муваффақиятлари билан, айниқса Ўзбекистонда пахта териш техникаси ва суғориш системаси билан, Грузияда чой йиғиштириб оладиган комбайнларнинг иши билан ғоят қизиқиб танишди.

Курорт шаҳар Сочида эса биз давлат ўз гражданларининг саломатлигини сақлаш тўғрисида катта ғамхўрлик қилаётганлигини кўрдик.

Суҳбат охирида мен яна бир марта совет тупроғида бизни илиқ ва очиқ кўнгиллилик билан кутиб олганликлари учун миннатдорчилик билдираман. Бизнинг делегациямизнинг сафари ТАНУ ва КПСС ўртасидаги алоқаларнинг мустаҳкамланиши, Танзания ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги ҳамкорликнинг кенгайиши ҳамда ўзаро бир-бирини тушунишда муҳим роль ўйнайди дейишга, ижозат бергайсиз.

(АПН).

Жиддий валюта-маблағ кризиси мунесабати билан президент Р. Никсон эълон қилган АҚШдаги фавқулодда ҳолат ва долларни олтинга эркин алмаштиришнинг бекор қилиниши валюта биржаларида ва савдо доираларида тўс-тўпалонга сабаб бўлди. Қатор мамлакатлар долларни миллий валютага алмаштиришни таъқиқлаб қўйишди, йўл чеклари бўйича Америка туристларига пул тўлаш чегараланди.

СУРАТДА: буюмларнинг доллар баҳоси оширилди — Рим савдогарлари АҚШ ҳукумати қарорига ана шундай жавоб беришди. Римдаги қўлқоп магазинларидан бирида буюмларга янги нарх қўйилмоқда.

ТАСС телефотоси.

КЕСКИН ҚОРАЛАНДИ

ХАНОЙ. Америка ҳарбийлари Вьетнам Демократик Республикасига қарши яна ҳарбий иғвогарлик қилдилар.

АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари самолётлари 16 августдан 18 августгача Куангбинь вилоятидаги районларни бомбардимон қилдилар. 18, 19 ва 20 августда Хионглап жамоасини бомбардимон қилишда «В-52» типидаги стратегик бомбардимончи самолётлар қатнашди. Америка артиллерияси ва АҚШ 7-флотининг кемалари шу кунлар мобайнида 17-параллель шимолида жойлашган Винь Куанг, Винь-Знанг, Виньшон ва Хионглап жамоаларини тўпга тутдилар. Вьетнам Демократик Республикаси Ташқи ишлар министрлиги вакилининг баёнотида ана шу маълумотлар келтирилган. Бу баёнотда айтилишича, ваҳшиёна ўққа тутиш ва бомбардимон қилиш натижасида одамлар ўртасида қурбонлар бор ва маҳаллий аҳолига моддий жиҳатдан анча катта зарар етказилган.

Вьетнам Демократик Республикасининг Ташқи ишлар министрлиги АҚШнинг жиноятларини қатъий қоралайди ва Вьетнам Демократик Республикасининг суверенитети ҳамда хавфсизлигига ҳамла қилиш тўхтатилсин, деб қаттиқ талаб этади. (ТАСС).

ШИМОЛИЙ МАМЛАКАТЛАР ЁШЛАРИНИНГ ТАЛАБИ

ОСЛО. Шимолий мамлакатлар либерал ва радикал ёшлар союзи съездининг қатнашчилари хавфсизлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини чақириш кераклигини таъкидладилар. Бу съезд Норвегиянинг Гуле шаҳрида бўлиб ўтди. Союз Дания, Норвегия, Финляндия ва Швециядаги ёшларнинг олти ташкилотини бирлаштиради. Съезднинг резолюциясида таъкидлаб ўтилганидек, шимолий мамлакатлар Умумий бозорга аъзо бўлиб киришдан воз кечишлари керак.

Студентлар ГДР қурилишларида

БЕРЛИН. Берлин, Лейпциг, Дрезден ва бошқа шаҳарларнинг студентларидан 25 мингдан ортиқ киши ёз фаслида Германия Демократик Республикасидаги энг муҳим қурилишларда ишлади. Студентларнинг отрядлари корхоналар, электр станциялар, мелиорация системаларини барпо этишда, шунингдек, янги уй-жой кварталлари қурилишида қатнашдилар.

Совет Иттифоқи, Польша, Чехословакия, Венгриядан келган студентлар ҳам ўзларининг немис ўртоқлари билан бирга яхши меҳнат қилдилар. Студентларнинг отрядларида социализм мамлакатларидан келган жами 160 киши бор эди.

Ўқувчилар сони кўпайди

ДАМАШҚ. Расмий маълумотларга қараганда, 1970—1971 йилда Сурия мактабларида ўқувчи болалар ва ўспиринлар сони 1 миллион 254 минг 226 кишини ташкил этган, яъни ўтган беш йиллик мобайнида қарийб 50 процент кўпайган.

Вашингтон қоидаларига зид ўйин

Қўшма Штатлар Панама канали зонасидан фойдаланишни тартибга солиб туриш юзасидан янги битим тузиш ҳақида Панама билан қайтадан музокаралар олиб бора бошлади. Марказий Америкадаги бу кичик давлат халқи канал зонаси Панама территориясининг ажралмас қисми эканлигини адолат билан билдириб, АҚШ билан тузилган асоратга солувчи битимнинг қайтадан қараб чиқилишини кўп йиллардан буён талаб қилиб келяпти.

Янги битим лойиҳасини ишлаб чиқиш ҳақидаги масала юзасидан музокаралар 1964 йилда — ўша йилнинг январида Америка қўшинлари канал зонасида миллий суверенитетни тиклаш учун кураш олиб борган ватанпарварларни шафқатсизлик билан жазолагандан кейин бошланган эди. Ўшанда панамалик ўнлаб киши ўлдирилган, юзлаб киши ярадор қилинганди. Панамада Америкага қарши чиқишлар шу қадар кенг қулоч ёйган эдики, АҚШ музокаралар олиб борадиган столга ўтиришга мажбур бўлганди. Бу музокаралар танаффуслар билан бир неча йилдан буён давом этиб келмоқда. Лекин ҳозиргача ҳеч қандай натижа бергани йўқ. Вашингтон канал зонасидаги ўз империалистик имтиёзларидан, бу жуда даромадли «иш»дан ва Марказий Америкадаги муҳим стратегик пунктдан воз кечишни истамаётир.

Латин американликларнинг мазкур пайтда панамаликларнинг «АҚШ бизнинг миллий бойликларимизни талашдан тўхтасин» деган адолатли талабларини Америка империалистлари «ўйин» деб атамоқдалар... Яқинда давлат секретарининг Америка мамлакатлараро ишлар бўйича ёрдамчиси Чарльз Мейернинг тан олиб айтишича, бу йилги «ўйин қоидалари» Қўшма Штатлар манфаатига қарши боряпти.

Хўш, АҚШ учун қандай «қоидалар» маъқул? Афтидан, ўнлаб йиллар давомида фойдаланиб келинган қоидалар: ёлғончилик, сотқин унсурларни сотиб олиш, энг муҳими зўравонлик қоидалари маъқул, шекилли.

Ҳозир АҚШ Панама канали зонасида ўз монополиясининг ва Пентагоннинг позицияларини, Тинч океан томонидан каналга кириладиган йўлни беркитадиган Фламинго оролидаги ракета базасини ва Форт-Гуликдаги базасини сақлаб қолиш учун эски «ўйин»ни давом эттирмоқчи бўлади. Бу ерда Жанубий Вьетнамдагидек махсус қурилган «қишлоқлар»да Америка «коммандос»лари тропик шароитларда машқ қилмоқдалар ва одам ўлдириш санъатини ўрганмоқдалар.

Бироқ, канал устидан назорат олиб боришни ўз қўлларида сақлаб қолиш АҚШ учун тобора қийинлашяпти. Панама вакили Фернандо Манфредо музокараларда: «Панама ҳукумати каналнинг ўз вазифаси доирасида бўлишини талаб этади» деб айтди. Панаманинг АҚШ билан олиб бораётган ҳозирги музокараларда тутаётган қаттиқ позицияси ҳуқуқсизлик, талончилик асосидаги битимнинг қайтадан қараб чиқилишини талаб қилиб келаётган демократик кучларнинг муваффақият қозонишига гаровдир. Шу нарсани қайд қилиб ўтиш керакки, Панама бундан бир йил илгари ўз территориясидаги Рио-Хато базасидан Америка қўшинларининг фойдаланиши юзасидан тузилган битимнинг муддатини узайтирмади. 1971 йилнинг апрелида эса Американинг бадном «Тинчлик корпуси» хизматидан бош тортди.

АҚШнинг суверен Панама территориясида хўжайинлик қилиши тугаяпти. Ҳозир Вашингтон, айтайлик Доминикан Республикасида босқинчилик йўли билан иш кўрганидек ҳаракат қилолмайди. Чили, Перу ва Боливия намуналарини кўриб турган панамаликлар битмас-туганмас музокаралар олиб бориш ва нутқлар сўзлаш, Америка вакиллари билан ўйнаб ўтиришни истамайдилар. Эртами-кечми янкиларга Панамадан жўнаб кетишга тўғри келади.

С. МИХАЙЛОВ,
(АПН).

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

ВАШИНГТОН. Полиция Оқ уй ёнида студентларнинг намойишини тарқатиб юборди. Президент Никсон иш ҳақи ўзгартирилмайди, деб эълон қилган эди. Ёшлар ана шу чорага қарши норозилик билдирдилар. Намойиш қатнашчиларидан бир неча киши қамоққа олинди.

(ТАСС).

ТАБИАТ АЖОЙИБОТЛАРИ

ЛАЙЛАК ВА АНТЕННА.
ТАСС фотохроникаси.

ФАН ОЛАМИДА

Дасталанган нур мўъжизалари

УЧИНЧИ МАҚОЛА

Келажакка саёҳат

ЎЗГА ДУНЕ БИЛАН АЛОҚА

Табиат одамга кўз бериб, бепоён оламни томоша қилиб баҳра олишдек лаззатни инъом этган. Шундай олижаноб мукофот фақат одам учун берилганмикин? Худди бизлар каби баҳра оладиган бошқа оқил мавжудотлар йўқмикин? Агар бошқа галактикада шундай оқил мавжудотлар бўлса, улар билан қандай қилиб алоқа воситасини ўрнатиш керак? Мана бу жумбоқ кўп йиллардан бери олимларимизнинг фикрини ўтмаслаб келаётган эди, энди бу жумбоқ ечилгандай.

Бизни сон-саноқсиз дунёлар ўраб турибди. Албатта, уларда яшовчилар бор. Хўш, улар билан биз радио алоқа ўрнатсак, улар бизнинг сўзимизни мутлақо тушунмасликлари мумкин. Улар билан биз лазер нурлари орқали гаплашамиз. Биз лазер нурларини ҳар хил расм ишорасида коинот бўшлиғига юборамиз. Агар у ердаги оқил мавжудотлар нур солган расмларни кўрсалар, биз билан алоқа боғлашга ҳаракат қиладилар. Ҳар қандай кўзи бор мавжудот оқил бўлса, расмга қараб, шакл-чизма йўли билан гаплаша олиши мумкин. Бу ишни ҳам техника ожизлигимиз оёқлаган куни лазер бажариб беради. Ўзга дунё билан гаплашишнинг энг ишончлиси нур — лазер нуридир.

Лазер нурлари тоғ ишларида ва фойдали қазилмаларни топишда, уларни қазиб олишда жуда қулай келади.

Лазер музёрар пароходларга ўрнатилса, исталган қалинликдаги музни бир онда парчалаб ташлайди.

Яқин кунларда лазерлардан қурувчиларимиз ҳам фойдаланадилар. Москвадаги 400 метрлик минорани қуришда лазер шовунлик вазифасини яхши бажарганини юқорида айтиб ўтган эдик. Бундан ташқари, ғиштли иморатларнинг мустаҳкамлигини оширишда, ердан туриб исталган қаватдаги эримайди деб ҳисобланиб келган материални эритиб пайвандлашда, қурилишнинг сифати ва муддатини ўзгартиришда яхши фазилатларини кўрсатишимиз мумкин.

Лазер нури ҳайкалтарош ва рассомларнинг яқин кунлардаги ҳожатбарор ҳамроҳи ҳам бўлади. Истаган расмни истаган масофадан туриб чизиш мумкин. Мармардан ишланадиган ҳайкал тоғнинг ўзида тайёрланади. Уни кесиб силлиқлашни лазер қилади, ҳайкалтарош эса уни фақат бошқаради.

Яқин кунларда лазер ёрдамида кўп каналли телеэшиттиришлар бошланиб кетса керак. Бундан ташқари, лазеравидение деб аталувчи қурилма ясалиб, бутун бир шаҳар тепасида тасвир пайдо бўлади. Ҳар ким ўз уйида ўтириб, футболни стадиондан 100.000 марта катта шаклда кўра олади. Исталган ҳодисани: космонавтлар билан учрашувларни, ажойиб киноларни, фестивалларни, ҳар ким ўз шаҳри тепасида томоша қилиши мумкин. Бунинг учун шаҳар тепасидаги булут ёки сунъий ҳосил қилинган туман экранлик вазифасини бажаради.

Мақоламизнинг охирида шуни виқор билан айтмоқчимизки, лазерларнинг яратилиши, бу, кишилик ақл-заковатининг бебаҳо дурдонасидир. Унинг соҳаси бекиёс кўп, қаерга борманг, нима иш қилманг нурсиз, ёруғликсиз бирор иш қилолмайсиз, қилолмагансиз ҳам. Ҳа, мана энди дасталанган нур қўлингизда, сизнинг нима юмушингиз бор деб кутиб турибди, буюринг, бажаради!

Ҳ. ҚЎЧҚОРОВ,
Тошкент Алоқа институтининг физика ўқитувчиси.

Кумушсимон булутлар сири

СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимига қарашли Атмосфера оптикаси институтининг олимлари кумушсимон булутларга лазер нури юбориб, уларни текшириш методикасини ишлаб чиқди. Кумушсимон булутлар табиатнинг ҳозирча кам ўрганилган ҳодисаларидан биридир. Квант генератори ёрдамида булутларнинг ўзига юборилган оптик нурлари акс эттириш қобилияти тадқиқ этилди. Бу нарса кумушсимон булутларни ўрганишда янги йўлларни очиб беради.

Қош қорайганида бирдан осмон гумбазида енгил булутлар пайдо бўлиб, ойнадек ялтираб туради. Шунинг учун ҳам улар кумушсимон булут деган ном олган. Турли мамлакатларнинг олимлари неча ўн йиллардан бери мана шу булутларга диққат бериб келмоқдалар. Аммо ҳозиргача шу булутларнинг пайдо бўлиш табиати ҳали батамом очилган эмас.

Кўпдан-кўп ўлчашлар натижасида кумушсимон булутлар 65 километрдан 9 километргача баландликда пайдо бўлиши аниқланди. Холбуки, одатдаги булутларнинг энг баланди 43,5 километрдан юқорида бўлмайди. Кумушсимон булут атрофидаги атмосферадан 100 баравар зичроқдир. Баъзи маълумотларга кўра, шу булутларда ғоят юпқа сув музи қатқалоғи билан қуршалган жуда майда космик зарраларни ўз ичига олган бўлса керак.

Совет Иттифоқидаги бир қанча илмий муассасаларнинг тадқиқотлари шу булутларнинг моделини қуриб, унинг структура шаклланиш имкониятларини аниқладилар. Бундай булутлар икки қатлам, баъзида эса уч қатлам бўлиб жойлашиши аниқ белгиланди. Ҳар бир қатламда ўзига хос тўлқин формалари пайқалди. Булут майдонининг узунлиги ҳам аниқланди: неча ўнлаб километрдан неча юзлаб километргача борар экан.

Кўп мамлакатларнинг олимлари кумушсимон булутларни ҳамон тадқиқ этмоқдалар.

Москва.
(ТАСС мухбири).

● Ҳаракат қоидалари — ҳамма учун

Ўзига ишонишми, йўқ, фалокат!

МАНА бу суратга бир қаранг-а! Бу аёл кўча қоидасини бузиб, катта кўчадан бамайлихотир ўтяпти. У маршрут таксисининг ёки тезлик билан келаётган «Волга» автомашинаси тагига тушиши ҳеч гап эмас. Бизга маълумки, тезлик билан келаётган ҳар бир машинани таққа тўхтатиб қолиш жуда амри маҳол. Унга қарши келаётган троллейбус ҳам уни уриб кетиши ҳеч гап эмас. Лекин бу аёлни тасодифгина қутқариб қопти.

Уни машина туртиб кетди дейлик. Шофер айбдорми? Нима учун? У машинани тўхтатиб қолишга ҳар қанча уринса ҳам бунинг иложини тополмади. Босилган тормоз, ғилдиракларни сирғалтириб уни бориб урди.

Кўча қоидасига риоя қилмаётган йўловчиларни шаҳримизда кўплаб учратиш мумкин. Уйига кетаётиб кўча қоидасини бузган Савинага травмотология касалхонасига бориб тушишга тўғри келди. У шошилиб тезроқ уйга ета қолай деб, Муқимий кўчасидаги ўтиш ман қилинган ердан чопиб ўтаётганда ТНД-67-36 автомашинанинг ғилдиракларига келиб урилди. Агарда у шошилмасдан кўча қоидасига риоя қилиб, белгиланган жойдан ўтганда эди, бу бахтсиз ҳодиса рўй бермаган бўларди.

Кўча қоидасини бузишда шоферларни айбламаслик ҳам мумкин эмас. Чунки баъзи шоферлар силлиқланиб кетган баллонларда йўлга чиқишади ва тормози ҳам тузатилган бўлавермайди. Шунинг учун ҳам июль ойининг ўзидаёқ кўча қоидасини бузганлар сони икки юз кишига етди.

Ф. ЦИРКУН,
Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси профилактика бўлими матбуот группасининг ходими.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Фрунзе районидаги 79-мактабнинг талабаси Таня Одинокова бир неча йилдан бери спортнинг сакраш тури билан шуғулланади. У ҳозир иккинчи разряд эгаси.

Суратда: Т. Одинокова машғулотда.

✻ «Чарм тўп—71»

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Челябинскда Бутуниттифоқ болалар футбол турнири— «Чарм тўп—71» совринн учун ўтказилаётган ўйинларнинг ғолиби аниқланди. Бу ерда финалга чиққан Оржоникидзенинг «Рубин» командаси Ереваннинг «Шенгавита» футболчилари билан учрашди.

Учрашув ниҳоятда қизиқарли бўлди. Ҳисобни 16-минутда арманистонлик болалар очишди. Ўйин тугашига саноқли дақиқалар қолганда турнирнинг энг яхши ҳужумчиси Жора Мамиев («Рубин») ҳисобни тенглаштирди.

Қўшимча берилган вақтда (икки тайм ўн минутдан) ўйин янада қизиқарли бўлди. Оржоникидзелик футболчилар рақиблари дарвозасига иккинчи тўпни киритишди. Ўйин тугашига икки минут қолганда ереванлик Гарник Авакян ҳисобни 2:2 қилди. Лекин бир минут ўтар-ўтмас «Рубин» командасининг ҳужумчиси Жора Мамиев «олтин тўп»ни киритиб командасига ғалабани олиб келди.

«Донецкда бўлиб ўтган «Чарм тўп» учрашувида майдонга 13-14 ёшлардаги футболчилар тушишди. Майдон эгалари—Донецкнинг «Металлист» футболчилари Кутаисининг «Колхида» командасини қабул қилишди. Қизиқарли ўтган бу ўйинда Металлистнинг ёш футболчилари 3:1 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Ўйиннинг 5-минутида «Колхида» командасининг капитани Гиви Бабунидзе ҳисобни очди. Бироз вақт ўтгандан сўнг майдон эгаларининг ҳужумчиси Толя Тришин ҳисобни тенглаштирди.

Иккинчи бўлимда «Металлист» футболчилари уюшқоқлик билан ўйнаб, рақиблари дарвозасига (36-минутда ярим ҳимоячи С. Каплунов, 85-минутда С. Юдин) тўп киритишди ва «Чарм тўп» совринини ҳамда олтин медални олишди.

● Сув полоси

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Львовдаги «Динамо» бассейнида сув полоси бўйича ўртоқлик учрашуви ўтказилди. СССР терма командаси Германия Демократик Республикаси спортчилари билан учрашди.

Биринчи бўлим СССР терма командасининг ҳужуми билан бошланди. Чиройли комбинациядан кейин Жмудский ҳисобни очди.

Иккинчи бўлимда Европа чемпионлари чиройли ўйин кўрсатишиб, олдинига Долгушин, кейинчалик Древаль ғалабани мустаҳкамлашди. Ҳисоб 3:1. Кетма-кет киритилган тўплардан эсанкираб қолган ГДР спортчиларидан Цайн ўз дарвозасига беҳосдан тўп йўналтирди. Шундан сўнг ҳужумчимиз Баранов Германия Демократик Республикасининг терма командаси дарвозасига бешинчи тўпни киритди.

Тўртинчи бўлимда спортчиларимизнинг ҳориганлиги сезилиб турарди. Шунга қарамасдан улар ҳужумни давом эттиришди ва Котельников ГДР дарвозасига еттинчи тўпни киритди. Немис спортчилари барча спорт маҳоратларини ишга солишиб бу йирик ҳисобдан қутилишга ҳаракат қилишди ва бунга эришишди ҳам. Олдинига Гервеген, кейинчалик Цайн Совет Иттифоқи терма командаси дарвозасига тўп киритишди.

Ўйин 7:5 ҳисобида СССР терма командаси фойдасига ҳал бўлди.

✻ Хоккей

СОВРИН ДИНАМОЧИЛАРДА

Берлинда хоккей бўйича халқаро турнир учрашувлари тамом бўлди. Бу турнирда Москванинг динамочилари Берлин, Вейсвассер ҳамда Чехословакиянинг «Дукла» командаси иштирок этди.

Совринни худди бундан бир йил олдингидек бу сафар ҳам совет хоккейчилари эгаллашди. Бу турнирда улар уч ғалабани қўлга киритишди. «Дукла» командаси эса уч маротаба мағлубиятга учради. Сешанба куни Москванинг «Динамо» командаси билан Берлин ҳамда Вейсвассер динамочиларидан тузилган терма команда яна учрашишди. Бу учрашув «Советский спорт» газетаси совринн учун Лужники стадионида бўлиб ўтди.

Қизиқарли ўтган бу ўйинда «Динамо» (Москва) командаси Германия Демократик Республикасининг терма командаси билан учрашди. Бу сафар ҳам учрашув (5:2) москваликлар фойдасига ҳал бўлди.

✻ Футбол

ФИНАЛДА ЮТҚАЗИШДИ

МАДРИД. Москванинг «Торпедо» футболчилари Испаниянинг Ла-Корунья шаҳридаги блиц-турнирида маҳаллий командани 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратишди. Икки тўпни испанлар дарвозасига Гершкович ва бир тўпни Юрин киритди.

Сешанба куни бўлиб ўтган ўйинда эса Москванинг торпедочилари Польшанинг Забже шаҳридаги «Гурник» командасига 2:0 ҳисобида ютқазиб қўйишди. Москвaликлар дарвозасига тўпларни Польша терма командасининг ўйинчиси Любаньский ва Шолтисиклар киритишди.

Уэльве шаҳрида ўтаётган бошқа блиц-турнирда эса Марказий Армия Клуби спортчилари «Бетиас» (Севилья) футболчиларини 3:1 ҳисобида ютишди. Бу ўйинда МАСКнинг ҳужумчиси Поликарпов жуда ажралиб турди. У рақиблари дарвозасига учала тўпни киритди.

Финалда армиячилар Будапештнинг «Уйпешт» командаси билан учрашишди ва 1:3 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Ҳужум ҳимоячидан бошланади.

Н. Надеждин фотолари.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 26|VIIIда **Катта концерт,** 27|VIII да **Мавлоно Муқимий.**

Кино

26 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Аннанинг бахти — «ЎЗБЕКИСТОН», «КЎКЧА» (кечқурун).

Тасодифий муҳаббат —САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кечқурун), «МОСКВА» (кеч 7 яримда).

Ўғирланган поезд — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ҲАМЗА» (кечқурун).

Комиссарлар (кеч соат 8.45 минут, 10 яримда). **Шер ҳамлага ҳозирланмоқда** (кеч соат 7да) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ»

Бойқуш тунда пайдо бўлади (кеч соат 9.45 минутда), **Агентнинг тугатилиши** (тоқ соатларда)— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Бўтакўз (кеч соат 6.40 минут ва 10да), **Жаннатдан қувилганлар** соат 8.20 минутда, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли.

Менинг охирги тангоим — «ВОСТОК» (кечқурун).

Ўтган ёз — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 ва 10да).

Денгиз қўшиғи — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ (кеч 6да).

Асосий зарба — «МОСКВА» (кеч соат 9да).

ЁЗГИ БИНОДА

Тасодифий муҳаббат — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ўғирланган поезд — «ХИВА».

Хамроз — ТЕЛЬМАН номли.

Кунгабоқар — НАВОИЙ номли.

27 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Ўғирланган поезд —«ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 11 ярим, 3 ярим, 5 ярим ва кеч 7 яримда).

Аннанинг бахти— «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Тасодифий муҳаббат—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (жуфт соатларда кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8, 10 да).

Менинг охирги тангоим — «КЎКЧА», «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Лақма—«СПУТНИК» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Монпарнас, 19—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Комиссарлар—«ДРУЖБА» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Денгиз қўшиғи—«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4, кеч соат 6 да).

Асосий зарба—«МОСКВА» (кундуз соат 1 яримда, кеч соат 9 да).

Сайха (2 серияли, ўзбек тилида)—НАВОИЙ номли (кундуз соат 1, 3.40 минут, кеч соат 6.20 минут, 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Тасодифий муҳаббат—«ФЕСТИВАЛЬ».

Ўғирланган поезд—«ХИВА».

Сен менинг ҳаётимсан —НАВОИЙ номли.

Хамроз—ТЕЛЬМАН номли.

Тошкент шаҳар, Октябрь район, Ойбек номли 115-ўрта мактаб томонидан **Мирҳамид Азизов номига берилган 080965** номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Телевизор

26 АВГУСТ

ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.55 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильмлар. 18.30 «Инсон тоғларни силжитади». Телеочерк. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 19.05 Рангли телевидение. Телевизион қўғирчоқ театри. «Фотиманинг саргузашти». Тажриба кўрсатуви. 19.40 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.55 Ленин йўлидан. «Съезддан съездгача». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1970 йил ҳақидаги серияси. 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 21.30 Муқимий номли музикали театр спектаклларидан саҳналар. 22.45 «Сўнгги пушаймон». Бадиий фильм. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Катта юмуш» Болалар учун кинофильм (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 18.20 «Гренада, Гренада, Гренадам менинг». Адабий композиция. 18.45 Реклама. **Москва кўрсатади.** 19.00 Музикали афиша. 19.45 Ҳужжатли фильм. 20.15 «Сўнгги табор» Бадиий фильм. 21.35 Рангли телевидение. «Қўшиқлар». Телевизион миниатюралар театри. 22.20 «Алло, талантларни излаймиз» агитбригадаси қатнашчиларининг концерти. 23.15 Эстрада миниатюралари.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 18.00 «Менинг биринчи кемам». Болалар учун кинофильм. 18.30 «Сахий одамлар». Бадиий фильм. 19.50 Врач маслаҳати. **Рус тилида:** 20.05 «Стюардесса». Телевизион бадиий фильм. 20.40 «Биз севган фильмлар». Кинокўрсатув. 22.00 «Галина Уланова». Ҳужжатли фильм

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
26 АВГУСТ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР А—2640. Р—00676.